

Forslag til forespørgselsdebat om hvorvidt det er hensigtsmæssigt at fratække ældre deres pension, når de ud over pensionen udøver indtægtsgivende arbejde.

(Medlemmer af Inatsisartut Siverth K. Heilmann og Knud Kristiansen, ATASSUT)

Svarnotat

(Medlem af Naalakkersuisut for Familie, Kultur, Kirke og Ligestilling)

Tak for dette forslag til en debat om ældres pension, når de også har arbejdsindtægter.

Alderspension ydes i henhold til landstingsforordning nr. 3 af 7. maj fra 2007.

Alderspensionen her i landet er 100 % skattefinansieret, hvor selvstyret afholder 90 % af udgiften og kommunerne 10 %. Alderspensionen er en social pension, der er målrettet de økonomisk vanskeligst stillede ældre. Formålet med alderspensionen er således at sikre de økonomiske vilkår for ældre medborgere.

Hvorvidt alderspension tildeles, og i hvilket omfang, afhænger af størrelsen af husstandens samlede skattepligtige indtægt.

I 2012 er alderspensionsbeløbet fastsat til kr. 123.497 årligt for enlige alderspensionister, og par når kun den ene er berettiget til at få alderspension. Der sker fradrag i pensionen når husstandens indtægt overstiger 56.000 kr. Pensionen bortfalder ved en biindtægt på mere end 228.000 kr.

For par er pensionen på kr. 168.405, når begge er berettigede til at få alderspension.

Pensionistpar må tjene op til 84.000 kr. uden der sker fradrag i pensionen og alderspensionen bortfalder først, når indtægten overstiger 318.000 kr.

Vi debatterer ofte, hvorledes alderspensionsordningen skal indrettes, således at vi både sikrer alle alderspensionister et passende forsørgelsesgrundlag, og samtidig giver mulighed for, at ældre med erhvervsevne kan forblive på arbejdsmarkedet så længe som muligt. Det er vigtige debatter, som viser, at vi alle er meget optaget af, at ældre medborgere skal gives gode kår, uanset om de fortsat er aktive i arbejdslivet.

Senere på EM 2012 vil vi debattere ”Ældre i fremtidens Grønland - Naalakkersuisuts ældrestrategi 2012 – 2015”, hvor vi vil blandt andet vil drøfte pension og forsørgelse, samt drøfte fremme af pensionsopsparingsordninger.

Naalakkersuisut er enig med forslagsstillerne i, at vi har brug for vore ældre og deres erfaringer på arbejdsmarkedet. Vi har samtidig indrettet vores alderspensionslovgivning således, at pensionen er indkomstreguleret, dvs. jo mere man kan have i anden indtægt, så mindre kan man få udbetalt i alderspension. Vores alderspensionsordning er en social ordning, som sikrer ældre et forsørgelsesgrundlag til alle borgere på 65 år eller mere, hvis de ikke har andre indtægtsmuligheder eller få indtægtsmuligheder.

I Danmark har man en anderledes ordning i form af en folkepension. Her sikres alle, som har nået aldersgrænsen for alderspension, en folkepension, som er et grundbeløb for alderspensionen. Derudover kan alderspensionister eventuelt ydes forskellige tillæg, hvis man har små eller ingen indtægter ud over folkepensionen. I Danmark drøftes det jævnlige, om det

er rimeligt at yde folkepension til personer, som har gode indtægter i forvejen, og som derved fuldt ud kan forsørge sig selv, - også i alderdommen.

Vi bliver væsentligt flere ældre i Grønland i årene fremover. Dette lægger et pres på Landskassen i form af øgede pensionsudgifter.

Uanset om vi giver mulighed for en ordning, hvor ældre med erhvervsindtægter ikke får nedsat deres alderspension efter samme model, som gælder i dag, eller om vi giver mulighed for en ordning som folkepensionen, vil dette have betydelige økonomiske konsekvenser i form af merudgifter for Landskassen, som dog i et vist omfang vil blive modsvaret af øgede skatteindtægter fra ældre, som har erhvervsindtægter.

Det er vanskeligt at forudsige, i hvilken grad ændring af biindtægts-grænserne vil påvirke pensionisternes arbejdsmæssige adfærd. Derfor er det ikke muligt at vurdere præcist, hvor mange pensionister der vil arbejde mere og hvor meget mere, de vil arbejde, hvis der blev mulighed for at øge biindtægten uden fradrag i pensionen.

Det må dog forventes, at den del af ældre der har højere uddannelsesniveau, vil kunne arbejde længere tid, mens den del af ældre der har lavere uddannelsesniveau og eventuel har haft hårdt fysisk arbejde, hurtigere lader sig pensionere.

Naalakkersuisut har allerede i 2025-planen fremlagt, det skal overvejes, om pensionister skal have øget mulighed for at arbejde, uden der sker reduktion af deres pension. Dette kan ske i takt med, at arbejdsstyrken reduceres, hvis det kan indrettes på en måde, der er holdbar for de offentlige kasser. Naalakkersuisut vil inddrage spørgsmålet i kommende reformer på pensionsområdet.

Naalakkersuisut er enige med forslagsstillerne i, at pensionsopsparing bør fremmes, således at flest mulige borgere vil komme til at bidrage til egen forsørgelse i alderdommen.

Med disse ord ser Naalakkersuisut frem til en god debat.